

REVMASYKEPLEIER
NSF

Iloprost (Ilomedin)

I revmatologien brukes iloprost til behandling av sykdommer som gir nedsatt blodsirkulasjon og sårdannelse på fingre og tær, som for eksempel ved Raynauds fenomen. Iloprost reduserer smerter og bedrer sårtilhelingen slik at gangren og amputasjon unngås.

Iloprost gis som infusjon og farmakodynamisk ser man effekt 1-2 uker etter behandlingsstart og vedvarende effekt i flere uker etter administrasjon. Iloprost gis med 1-3 måneders intervall etter individuell vurdering.

Pasientinformasjon

Gis til nye pasienter, fra norsk revmatologisk forening, lenke under:

[Ilomedin infusjon](#)

Blodprøver

Følgende blodprøver tas før behandlingsstart: CRP, Hb, leukocytter, differensialtelling, trombocytter, kreatinin, GFR, ALAT, Na, K, MCV og MCH. I tillegg tas urinstix. HCG vurderes hos fertile kvinner. Ellers blodprøver etter klinisk vurdering.

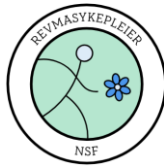
Medisiner

Lege har ansvar for å vurdere nulling av aktuelle blodtrykksmedisiner og eventuelle interaksjoner med andre medikamenter. Lege vurderer om det er behov for å ta EKG. Sykehusavdelingene i landet gjør det noe forskjellig med hensyn til om disse pasientene tas imot av lege eller sykepleier. Det må evt. foreligge sjekklister for sykepleier og lege bør være tilgjengelig for spørsmål.

Generelt

Viktig at man motiverer disse pasientene til røykeslutt da røyking gir nedsatt blodsirkulasjon i ekstremitetene. Røykeslutt i seg selv kan bedre blodsirkulasjon.

Ferdig fortynnet oppløsning er holdbar i 24 timer, men ny medisin blandes hver behandlingsdag for å sikre at oppløsningen er steril.

REVMASYKEPLEIER
NSF

Å drikke rikelig under kuren er en fordel for å holde blodtrykket oppe. Ved flere avdelinger også NaCl 9 mg/ml 100-250 ml/time parallelt for å redusere risikoen for bivirkninger. Obs! Vær oppmerksom på om eldre pasienter klarer å kvitte seg med evt. ekstra væske dersom NaCl 9 mg/ml gis. At pasienten har spist på forhånd, reduserer også risikoen for bivirkninger.

Man kan gi kuren over 3,4 eller 5 dager og ved truende gangren enda flere dager. evt. døgntkontinuerlig. Ved døgntkontinuerlig infusjon, gis 10 ml/time i opptil 2 uker, vanligvis i 5-7 døgn. Maksimal infusjonshastighet er 2,0 ng/kg/min.

Medikamentet er hudirriterende, så skyll godt med vann eller NaCl-oppløsning om du får det på huden.

Kontraindikasjoner

Blødningsrisiko og alvorlig hjertesykdom.

Ved graviditet eller amming, se [Kardilaterende behandling – NKSR – Helsepersonnel](#)

Bivirkninger

Vanlige bivirkninger er hypotensjon/ortostatisme, hodepine, ansiktsflushing, svetting, kvalme og generell uvelhetsfølelse. Økende smerter i fingre/føtter/sår. Bivirkninger gir seg raskt ved reduksjon i dose/stans av kur.

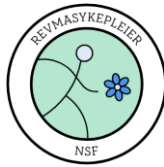
Sjeldne bivirkninger: Magekramper, diaré, klinisk signifikant blodtrykksfall, puls over 130/minutt, vagusreaksjon ved bradykardi, oppkast/brekninger. Kontakt lege og stopp infusjonen ved slike bivirkninger, legen vurderer re oppstart.

Administrering

Man kan gi paracetamol (1 g), evt. med tillegg av kodein (1 tablett Pinex Forte, Altermol eller Paralgin Forte) som premedikasjon for å unngå hodepine, noen bruker også metoklopramid for å unngå kvalme/uvelhet.

Iloprost konsentrat til infusjonsvæske 20 µg/ml finnes som ampuller med volum 1 ml og 2,5 ml. Ved revmatologiske avdelinger i Norge som helhet brukes ampulle på 2,5 ml mest, mens på St. Olavs hospital og Ålesund sjukehus brukes ampulle på 1 ml.

Iloprost fortynnes i 250 ml NaCl 9 mg/ml, uavhengig av om 1 ml eller 2,5 ml ampulle brukes. Ved noen avdelinger fortynnes 1 ml i 100 ml NaCl 9 mg/ml. Blandes godt. Ingen andre legemidler skal tilsettes infusjonsoppløsningen.

REVMA SYKEPLEIER
NSF

Man benytter infusjonspumpe og blå venekanyler, evt. veneport om pasienten har vanskelige blodårer, ellers må pasienten stikkes mye for å få kuren. Venekanyler kontrolleres av 2 sykepleiere, da iloprost er sterkt lokalirriterende og kan gi flebitt og vevsnekrose hvis det går subkutant. Infusjonshastighet kontrolleres også av 2 sykepleiere. Fyll infusjonssett med ferdig blandet medisin.

Standard er at man måler NEWS/blodtrykk, puls, temp før oppstart, deretter blodtrykk og puls hvert 15. minutt den første timen, deretter hver time dersom infusjonen går komplikasjonsfritt. Grunnet lang erfaring med dette medikamentet har de på St. Olavs hospital sluttet å måle blodtrykk hver time under kur dersom pasienten har hatt god toleranse for medikamentet ved minimum 3 behandlinger à 5 dager, i tillegg gis NaCl 9 mg/ml ved siden av, slik at blodtrykksfall er mindre sannsynlig.

Arbeidsskjema brukes, total døgndose som gis skrives ned.

Etter hvilken prosedyre man følger:

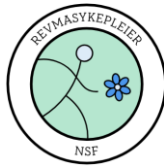
Infusjonssettet skal ikke skylles om man følger prosedyre på angitte timer. Da må man kun skylle kanylen.

Om hele ampullen skal gis, når man gir ampulle på 1 ml så skal infusjonssettet skylles etter/igjennom.

Pasienten observeres ½ - 2 timer etter endt kur når det er en ny pasient. En pasient som har tålt kuren flere ganger trenger ingen observasjonstid.

Eksempel på observasjonsskjema, se lenke under fra Martina Hansens Hospital:

[Metodebok](#)

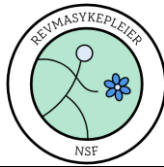
REVMASYKEPLEIER
NSF

Eksempel på observasjonsskjema ved "svakblanding" iloprost 20 µg/ml, 1 ml:

Iloprost 20 µg/ml 1 ml blandes med 250 ml NaCl 9 mg/ml

Klokke-slett	Infusjonshastighet ml/time	Temp	Blodtrykk	Puls	Saturasjon	Signatur
	Oppstart dag 1-2: 25 ml/time Dag 3-5: 50 ml/time					
	Etter 30 minutter dag 1-2: 50 ml/time					

REVMASYKEPLEIER
NSF

NEWS før kur og blodtrykk/puls hvert 15. minutt den første timen. Blodtrykk hver time etter dette. Dette gjelder de **første 3 kur-ukene**.
Dvs. hvis pasienten har tolerert kuren bra, kan man måle blodtrykk og puls ved behov etter den første timen.

Dag 1 og 2 starter man med 25 ml/time, etter 30 minutter økning til 50 ml/time. **Dag 3-5** starter man med 50 ml/time, og gir i den hastigheten hele tiden. Noen får også denne kuren kun i 3 dager, på samme måte. Paracet 1 gram/evt. Paralgin Forte 1 tablett gis som premedikasjon. NaCl 100 –250 ml/time gis parallelt. Alt medikament skal gis; skyll derfor etter med NaCl i infusjonsslangen